

مثال ۱۶.۷ از یک درس یک کلاس صبح و یک کلاس بعد از ظهر تشکیل شده است. در آخر ترم از کلاس صبح ۸ نفر و از کلاس بعداز ظهر ۹ نفر به تصادف انتخاب کرده و از آنها امتحان بعمل آورده‌ایم و نتایج در جدول زیر یادداشت گردیده‌اند.

نمرات کلاس صبح	۱۲	۷	۱۵	۱۲	۱۰	۸	۷	۹
نمرات کلاس بعداز ظهر	۱۰	۱۱	۵	۱۶	۱۸	۲۱	۹	۷

فرض کنید نمرات دو کلاس از یکدیگر مستقل بوده و از توزیع نرمال پیروی کنند. یک فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای نسبت واریانسها و نسبت انحراف معیارهای نمرات دو کلاس به دست آورید. چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

حل از جدول فوق مقادیر زیر به دست می‌آیند

$$n_1 = 8, \sum x_{1i} = 80, \sum x_{1i}^2 = 856, s_1^2 = 8$$

$$n_2 = 9, \sum x_{2i} = 81, \sum x_{2i}^2 = 969, s_2^2 = 30$$

همچنین از جدول (VI) داریم که

$$1 - \alpha = 0.90 \Rightarrow \begin{cases} F_{1-\frac{\alpha}{2}}(n_1-1, n_2-1) = F_{0.90}(7, 8) = 3/50 \\ F_{1-\frac{\alpha}{2}}(n_2-1, n_1-1) = F_{0.90}(8, 7) = 3/73 \end{cases}$$

بنابراین فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای $\frac{\sigma_2^2}{\sigma_1^2}$ عبارت است از

$$\frac{\sigma_2^2}{\sigma_1^2} \in \left(\frac{3}{8} \times \frac{1}{\frac{3}{73}}, \frac{3}{8} \times \frac{3}{50} \right) = (1/0.05, 13/120)$$

حال اگر از مقادیر این فاصله جذر بگیریم فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای نسبت انحراف معیارها

نوبت کاري بسازيد.

۲۱ ميانگين يك نمونه ۱۰ تايی از $N(\mu_1, 225)$ برابر $170/2$ و ميانگين يك نمونه ۱۲ تايی از $N(\mu_2, 226)$ که مستقل از اولی است برابر $176/7$ به دست آمده است. يك فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای $\mu_2 - \mu_1$ به دست آوريد.

۲۲ يك نمونه تصادفي ۲۵ تايی از يك جمعيت نرمال با انحراف معیار ۵ دارای ميانگين ۱۸۰ است. يك نمونه تصادفي ديگر ۳۶ تايی از جمعيت نرمال ديگری با انحراف معیار ۳ دارای ميانگين ۷۵ است. يك فاصله اطمینان ۹۴ درصدی برای تفاضل ميانگين اين دو جمعيت به دست آوريد. چه نتیجه‌ای می‌گيريد؟

۲۳ يك نمونه تصادفي ۱۵۰ تايی از لامپهای نوع A دارای ميانگين ۱۴۰۰ ساعت و انحراف معیار ۱۲۰ ساعت است. يك نمونه تصادفي ۲۰۰ تايی از لامپهای نوع B دارای ميانگين ۱۲۰۰ ساعت و انحراف معیار ۸۰ ساعت است. يك فاصله اطمینان ۹۵ درصدی و ۹۹ درصدی برای اختلاف ميانگين دو نوع لامپ به دست آوريد. چه نتیجه‌ای می‌گيريد؟

۲۴ دو ماشين A و B جعبه‌های ۸ گرمی از يك ماده را بسته بندی می‌کنند. با استفاده از تجربیات گذشته با اين ماشينها می‌پذيريم که انحراف معیار وزن بسته‌های پرسدیده به وسیله ماشين A و B به ترتیب $4/0$ و $5/0$ گرم است. از جعبه‌های پرشده هر يك از ماشينها صد جعبه به تصادف انتخاب شده و نتایج زیر به دست آمده‌اند.

$$A: n_A = 100, \bar{x}_A = 8/18$$

$$B: n_B = 100, \bar{x}_B = 8/15$$

برای تفاضل ميانگين وزنهای پرشده با دو ماشين A و B يك فاصله اطمینان ۹۹ درصدی به دست آورید.

۲۵ داده‌های زير نمونه‌ای از نمرات امتحان آمار دو گروه از دانشجویان می‌باشد.

گروه	۲۲/۵	۲۵/۰	۳۰/۰	۲۷/۵	۲۰/۰
گروه ۲	۲۱/۵	۱۷/۵	۱۷/۰	۲۰/۰	

فرض کنيد نمرات اين دو گروه از يكديگر مستقل بوده و هر يك دارای توزيع نرمال با واريانسهاي مساوي باشند.

الف- یک فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای میانگین نمرات امتحان آمار گروه دوم تشکیل داده و آن را تعبیر کنید.

ب- با تشکیل یک فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای تفاضل میانگین نمرات دو گروه، نتیجه بگیرید که کدام گروه دارای میانگین نمره بهتری است.

۲۶ میزان تقاضا بر حسب کیلوگرم برای ۲ محصول x و y دارای توزیع نرمال با واریانس‌های یکسان می‌باشد. میزان تقاضا برای ۶ روز این دو محصول را جمع آوری و در جدول زیر ثبت کرده‌ایم

x	۳۰	۲۶	۳۰	۱۹	۲۶	۳۱
y	۴۰	۳۴	۳۰	۲۹	۳۵	۴۲

آیا با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت که میانگین تقاضا برای محصول x بیشتر از میانگین تقاضا برای محصول y است؟

۲۷ یک نمونه ۱۵ تایی از نوشابه‌های ساخت کارخانه A دارای میانگین ۶۰ و انحراف استاندارد ۳ می‌باشد. نمونه ۲۱ تایی از نوشابه‌های ساخت کارخانه B دارای میانگین ۵۸ و انحراف استاندارد ۲ است. فرض کنید دو جمعیت نرمال با واریانس‌های مساوی باشند. یک فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای $\mu_A - \mu_B$ تعیین کنید.

۲۸ مفروضات زیر در رابطه با زمان نمایش فیلم‌های تولید شده توسط دو شرکت تولید کننده فیلم است

شرکت ۱	۱۰۳	۹۴	۱۱۰	۶۷	۹۸
شرکت ۲	۹۷	۸۲	۱۲۳	۹۲	۱۷۵

یک فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای اختلاف میانگین زمان نمایش فیلم دو شرکت به دست آورید. فرض کنید که توزیع زمان نمایش فیلم دو شرکت نرمال با واریانس‌های یکسان باشد.

۲۹ یک شرکت سازنده لامپ روشنایی ده تا از لامپهای حاوی سیم نوع A و ده تا از لامپهای دارای سیم نوع B را آزمایش می‌کند. نتیجه‌های زیر برای طول عمر این ۲۰ لامپ بر حسب ساعت به دست آمده‌اند

A سیم	۱۶۴۳	۱۴۶۶	۱۰۹۴	۱۲۷۰	۱۰۲۸	۱۲۹۳	۱۳۸۰	۱۶۱۴	۱۴۹۷	۱۳۴۰
B سیم	۱۷۱۱	۱۰۲۱	۱۱۳۸	۱۰۱۷	۱۱۴۳	۱۰۶۱	۱۶۲۷	۱۰۶۵	۱۳۸۲	۱۰۹۲

۳۰ نمرات زیر نمونه‌ای از نمرات درس آمار و احتمال در دو گروه ۱ و ۲ می‌باشد. فرض کنید نمرات دو کلاس دارای توزیع نرمال با واریانس‌های مساوی باشند.

گروہ ۱	۱۲	۱۰	۱۴	۱۳	۱۱			
گروہ ۲	۱۷	۱۵	۱۴	۱۶	۱۷	۱۷	۱۶	

الف- فاصله (۰۸/۹۲,۱۳/۱۰) یک فاصله اطمینان چند درصدی برای میانگین نمرات گروه ۱ است؟

ب- آیا با اطمینان ۹۵ درصد می توان گفت که میانگین نمره گروه ۲ بیشتر از گروه ۱ است؟
چرا؟

۳۱ برای مقایسه نمرات امتحان آمار دو کلاس از هر کلاس یک نمونه انتخاب کرده‌ایم. فرض کنید از کلاس اول یک نمونه ۲۵ تایی انتخاب کرده و فاصله اطمینان ۹۵ درصدی ($12/94, 17/06$) برای میانگین نمرات این کلاس به دست آمده باشد و از کلاس دوم یک نمونه ۱۶ تایی انتخاب کرده و یک فاصله اطمینان ۹۰ درصدی ($10/25, 13/75$) برای میانگین نمرات این کلاس به دست آمده باشد. با فرض نرمال بودن نمرات دو کلاس و مساوی بودن واریانسها، یک فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای اختلاف میانگین نمرات دو کلاس به دست آورید. چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

۳۲ فرض کنید معدل دانشجویان دو دانشگاه A و B دارای توزیع نرمال باشد. در صورتی که دو نمونه تصادفی انتخابی از این دو دانشگاه به صورت زیر باشد، یک فاصله اطمینان ۹۵ درصدی برای $\frac{\sigma_A^2}{\sigma_B^2}$ به دست آورید.

A	دانشگاه	۳	۳/۲	۲/۹	۳/۴	۲/۵	۲/۸	۳	۳/۳	۲/۷	۳/۱
B	دانشگاه	۳	۲/۶	۳/۱	۳/۵	۳/۲	۳/۹	۲/۷			

۳۳ در تمرین ۲۸ یک فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای $\frac{\sigma_1}{\sigma_2}$ تشکیل دهید.

۳۴ در تمرین ۳۰ یک فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای $\frac{\sigma_2}{\sigma_1}$ تشکیل دهید.

۳۵ آزمایشی برای تعیین غلظت دو نوع متفاوت بنزین سربدار و بدون سرب، نتایج زیر را به دست داده است

$n_1 = 25$, $\bar{x}_1 = 35/84$, $s_1^2 = 130/4576$: نوع سربدار

$n_2 = 25$, $\bar{x}_2 = 30/60$, $s_2^2 = 53/0604$: نوع بدون سرب

به فرض نرمال بودن، یک فاصله اطمینان ۹۰ درصدی برای نسبت واریانس‌های دو جمعیت به دست آورید.

۳۶ دو نمونه تصادفی با اندازه‌های ۲۵ و ۱۶ به ترتیب از دانشجویان پسر و دختری که در یک آزمون شرکت کرده‌اند را انتخاب کرده و مشاهده نموده‌ایم که میانگین نمرات دانشجویان پسر ۸۲ و واریانس آن ۶۴ است، در حالیکه میانگین نمرات دانشجویان دختر ۷۸ و واریانس آن ۴۹ می‌باشد. یک فاصله اطمینان ۹۸ درصدی برای نسبت انحراف معیار نمرات پسرها به دخترها به دست آورید. فرض کنید توزیع نمرات نرمال باشد.

۱۵ نمرات امتحان هوش یک دبیرستان دارای توزیع نرمال با انحراف معیار ۶ است. از یک گروه ۹ نفری امتحان هوش به عمل آورده‌ایم و نتایج زیر به دست آمده است

۶۳, ۶۴, ۶۴, ۶۵, ۶۹, ۶۴, ۷۲, ۶۵, ۶۶, ۶۵, ۵۹, ۶۴

مدیر دبیرستان ادعا می‌کند که میانگین نمرات هوش کل دبیرستان از ۶۵ بیشتر است. در سطح معنی دار ۰/۰۵ آیا ادعای مدیر دبیرستان را قبول می‌کنید؟

۱۱ مطالعه آماری در گذشته نشان داده است که میزان غیبت کارمندان بر اثر بیماری در عرض سال دارای توزیع نرمال با میانگین ۱۵ روز است. پژوهشگری برای ۲۵ کارمند در سال گذشته شماره روزهای غیبت را به شرح زیر ثبت کرده است

۵	۲۵	۱۰	۰	۳	۵۰	۱۲	۱۴	۴۰	۱۲	۳۲	۵
۸	۴	۴۷	۲۰	۱۴	۱۸	۱۶	۱۰	۱	۲۲	۵۸	۲۳

در سطح معنی دار ۰/۰۵ آزمون کنید که در سال گذشته متوسط روزهای غیبت بیش از ۱۵ روز است.

۱۲ یک کارخانه مواد شیمیایی به گونه‌ای طراحی شده است که روزانه به طور متوسط ۸۰۰ تن محصول داشته باشد. در ۵ روز متوالی، این کارخانه به ترتیب ۷۹۳, ۷۹۰, ۸۰۵, ۷۸۵ و ۸۰۲ تن محصول داشته است. با فرض نرمال بودن میزان محصول، آیا این داده‌ها نشان دهنده کاهش در حد متوسط میزان محصول کارخانه است؟

۱۳ وزن یک نمونه تصادفی ۱۰ تایی از حلب‌های روغن بر حسب کیلوگرم به صورت زیر گزارش شده است

۹/۹, ۹/۸, ۱۰/۳, ۱۰/۲, ۹/۸, ۱۰/۱, ۹/۷, ۱۰/۳, ۱۰/۴, ۱۰/۳, ۱۰/۲, ۹/۸, ۱۰/۱, ۹/۷, ۱۰/۱

به فرض نرمال بودن وزن حلب‌های روغن، آیا در سطح معنی دار ۰/۰۱، می‌توان مت怯اعد شد که میانگین وزن این حلب‌های روغن ۱۰ کیلو است؟

۱۴ طبق یک الگوی فیزیکی، میانگین افزایش درجه حرارت آبی که به عنوان خنک کننده در یک اتاق کمپرسور به کار می‌رود، باید بیشتر از ۵ درجه سانتیگراد باشد. افزایش درجه حرارت در هشت بار استفاده مستقل از کمپرسور، اندازه‌گیری شده و داده‌های زیر به دست آمده‌اند

۶/۴, ۵/۴, ۶/۳, ۵/۷, ۴/۹, ۶/۵, ۵/۹, ۶/۴

۲۹۹

اگر افزایش درجه حرارت دارای توزیع نرمال باشد، آیا این داده‌ها بالگوی فیزیکی متناقض هستند؟

۱۵ به منظور بررسی رشد جسمی کودکان ۱۰ ساله اندازه قامت یک نمونه ۲۰ تایی از این کودکان اندازه‌گیری شد و نتایج زیر به دست آمد

۱۰۵	۱۰۹	۱۰۳	۱۱۰	۱۰۴	۹۷	۱۱۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۰
۱۰۸	۱۰۲	۱۱۰	۱۰۳	۱۰۶	۹۸	۱۱۱	۱۰۵	۱۰۴	۱۰۶

با فرض نرمال بودن طول قد کودکان ۱۰ ساله مطلوب است

الف - در سطح معنی دار 0.05 آیا می‌توان ادعا کرد که میانگین واقعی قد کودکان ۱۰ ساله غیر از 104 است؟

ب - در سطح معنی دار 1 آیا می‌توان ادعا کرد که واریانس واقعی قد کودکان ۱۰ ساله بیشتر از 5 است؟

۱۶ طول فنرهایی که یک شرکت تولید می‌کند دارای توزیع نرمال با انحراف معیار 6 سانتیمتر است. سازنده این فنرها ادعا می‌کند که متوسط طول فنرها بیش از 65 سانتیمتر می‌باشد. توزیع کننده‌ای که قصد خرید فنرها را دارد مایل به آزمون ادعای سازنده است. از نظر خریدار خریدن فنرهایی که متوسط طول آنها حداقل 65 سانتیمتر است مقرن به صرفه نیست. بدین منظور نمونه‌ای مرکب از 9 فنر را انتخاب می‌کند و طول آنها را اندازه‌گیری می‌کند.

الف - در مورد میانگین طول فنرها، فرضها را فرمول بندی و ناحیه بحرانی آزمون را در سطح معنی دار 0.05 تعیین کنید.

ب - اگر $\mu = 67$ μ احتمال خطای نوع دوم و توان آزمون را محاسبه کنید.

ج - اگر نتایج حاصله از بررسی 9 فنر به قرار زیر باشد، خریدار چه تصمیمی می‌گیرد

۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۹	۷۲
----	----	----	----	----	----

۱۷ یک نمونه تصادفی 8 تایی از یک نوع سیگار دارای حد متوسط نیکوتین $18/6$ میلی گرم با انحراف استاندارد $2/4$ میلی گرم است. آیا این مطلب با ادعای تولید کننده مبنی بر مت加وز نبودن انحراف معیار نیکوتین از 6 میلی گرم توافق دارد؟ سطح معنی دار را 0.1 بگیرید، و فرض کنید توزیع نیکوتین در سیگارها از توزیع نرمال پیروی می‌کند؟

۱۸ متوسط درجه حرارت سالانه یک شهر از میانگین متوسط درجه حرارت پانزدهمین روز هر ماه سال اندازه گیری شده است. انحراف معیار درجه حرارت سالانه شهری در یک دوره ۱۰۰ ساله ۱۶ درجه فارنهایت بوده است. در مدت ۱۵ سال گذشته انحراف استاندارد درجه حرارت سالانه را محاسبه نموده اند که برابر ۱۸ درجه فارنهایت بوده است. آیا این اطلاعات دلیلی بر این است که انحراف معیار درجه حرارت سالیانه این شهر از انحراف معیار درجه حرارت سابق شهر بیشتر است؟

۱۹ آزمایشگری معتقد است که واریانس اندازه هایی که در طول آزمایش ثبت می کند کوچکتر از ۲ است. در یک آزمایش او اندازه های $1, 2/5, 4/1$ و $10/2$ را ثبت کرده است. اگر اندازه ها دارای توزیع نرمال باشند آیا می توان ادعای آزمایشگر را در سطح معنی دار 10% پذیرفت؟

۲۰ قطعه زمینی بوسیله ۵ دانشجوی نقشه بردار، مساحی شده و مساحت های زیر بر حسب جریب به دست آمده اند

با فرض نرمال بودن اندازه گیری، در سطح معنی دار 0.05 آیا می توان ادعا کرد که واریانس اندازه گیری 9% است؟

۲۱ از یک جمعیت نرمال یک نمونه تصادفی ۱۶ تایی انتخاب شده و $\sum x_i^2 = 40$ و $\sum x_i = 24$ به دست آمده است. در سطح معنی دار 0.05 آیا می توان ادعا کرد که واریانس این جمعیت بیش از یک است؟

۲۲ نمرات دانشجویان در کلاس آمار متغیر تصادفی X با توزیع (μ_1, σ_1) و نمرات دانشجویان در کلاس ریاضی متغیر تصادفی Y با توزیع (μ_2, σ_2) می باشد و X و Y از یکدیگر مستقل هستند. نمونه تصادفی ۶۴ تایی از نمرات آمار دارای میانگین 80 و نمونه تصادفی ۶۵ تایی از نمرات ریاضی دارای میانگین 85 می باشد. آیا در سطح معنی دار 1% می توان گفت که میانگین نمرات دو کلاس یکسان است؟

۲۳ تحلیل گری می خواهد میانگین طول عمر عاج یک نوع لاستیک اتومبیل را در حالتی که فشار باد لاستیک بیشتر از حد استاندارد است، با هم مقایسه کند. او دو نمونه تصادفی مستقل، مرکب از ۱۵ لاستیک را از خط تولید انتخاب کرده است. لاستیکهای نمونه ۱ را با فشار باد استاندارد و

لاستیکهای نمونه ۲ را با فشار باد بیش از حد استاندارد تنظیم کرده و میانگین طول عمر عاج لاستیکها بر حسب هزار کیلومتر به ترتیب $\bar{x}_1 = 43$ و $\bar{x}_2 = 40$ دست آمده است. اگر هر دو جمعیت دارای توزیع نرمال با واریانس مساوی $\sigma_1^2 = \sigma_2^2 = 1/2$ باشند، آیا در سطح معنی دار 1% می‌توان وجود اختلاف بین میانگین طول عمر لاستیکها را در شرایط گفته شده پذیرفت؟

۲۴ با استفاده از تجربه گذشته می‌دانیم که دو ماشین A و B که هر دو یک نوع ریسمان تولید می‌کنند، به ترتیب دارای انحراف معیار 40% و 30% هستند. وضعیت دو ماشین تغییر داده می‌شود و علاقه دارند که وضع هر دو تولید یکی شود. برای بررسی آن، ۱۰ تکه ریسمان از ماشین A و ۱۵ تکه ریسمان از ماشین B برداشته و میانگینهای $25/34$ و $25/42$ را به ترتیب به دست آورده‌اند. آیا میانگین دو نوع ریسمان با یکدیگر مساوی است؟

۲۵ مطالعه‌ای در زمینه مؤثر بودن آزمایشگاه همراه با درس فیزیک صورت پذیرفته است. به دانشجویان اجازه داده شده است که درس فیزیک سه ساعتی را بدون آزمایشگاه یا فیزیک چهار ساعتی را با آزمایشگاه در یک ترم بگیرند. در گروهی که آزمایشگاه داشتند ۱۱ دانشجو شرکت داشته که معدل نمره آنها در امتحان $85/47$ شده است و در گروه بدون آزمایشگاه ۱۷ دانشجو شرکت داشته که معدل نمره آنها $79/16$ با انحراف معیار $1/6$ شده است. فرض کنید که جمعیتها دارای توزیع نرمال با واریانس‌های مساوی هستند. آیا در سطح معنی دار 1% می‌توان گفت که آزمایشگاه نمره دانشجویان را به طور متوسط 8 نمره بالا خواهد برد؟

۲۶ دو نوع محافظ سپر اتومبیل مقایسه می‌شوند، ۶تا از هر نوع را به ماشین محکمی سوار می‌کنند. سپس هر کدام از ماشینها را با سرعت 20 کیلومتر در ساعت با دیوار سختی برخورد می‌دهند. هزینه‌های تعمیرات به صورت زیر به دست آمده‌اند

نوع ۱	۱۱۹	۱۰۲	۱۶۵	۱۲۳	۱۴۸	۱۰۷
نوع ۲	۱۲۹	۱۳۳	۱۵۱	۱۱۲	۱۱۵	۱۳۴

با فرض نرمال بودن جمعیتها و تساوی واریانسها، آیا در سطح معنی دار 1% می‌توان گفت که تفاوت میان میانگینهای دو جمعیت وجود دارد؟

۲۷ میزان تقاضا برای دو محصول A و B دارای توزیع نرمال با واریانس‌های یکسان می‌باشد. میزان تقاضا برای ۱۰ روز این دو محصول را جمع آوری کرده و در جدول زیر یادداشت کرده‌ایم

A	محصول	۳۰	۲۶	۳۰	۱۹	۲۵	۳۷	۲۷	۳۸	۲۶	۳۱
B	محصول	۴۰	۳۴	۲۸	۲۹	۲۶	۳۶	۲۸	۳۷	۲۵	۴۲

آیا در سطح معنی دار 0.05 میزان تقاضا برای دو محصول متفاوت است؟

۲۸ اندازه گیری قطر عرضی قلبهای پسران و دختران بالغ نتایج زیر را داده است

گروه	انحراف استاندارد	میانگین	اندازه نمونه
پسران	۱۲	۱۳/۲۱	۱/۰۵
دختران	۹	۱۱	۱/۰۱

با فرض اینکه جمعیتها نرمال با واریانس مساوی باشند، آیا در سطح معنی دار 0.02 داده ها گواه بر

این هستند که قطر عرضی قلبهای پسران از دختران بیشتر است؟

۲۹ با انجام آزمایش برای تعیین میزان چسبندگی دو نوع روغن خودرو A و B نتایج زیر به دست آمده است

A	نوع	۱۰/۲۸	۱۰/۲۹	۱۰/۲۷	۱۰/۲۷	۱۰/۳۰	۱۰/۳۲	۱۰/۲۷	۱۰/۲۷	۱۰/۲۸	۱۰/۲۹
B	نوع	۱۰/۳۱	۱۰/۳۱	۱۰/۲۶	۱۰/۳۰	۱۰/۲۷	۱۰/۳۱	۱۰/۲۹	۱۰/۲۹	۱۰/۲۶	۱۰/۲۶

با فرض نرمال بودن دو جمعیت مطلوب است

الف - در سطح معنی دار 0.02 مساوی بودن واریانس دو جمعیت را آزمون کنید.

ب - با استفاده از نتیجه الف در سطح معنی دار 0.05 مساوی بودن میانگینهای دو جمعیت را آزمون کنید.

۳۰ طول عمر ۹ باطری اتومبیل ساخت کارخانه A به طور متوسط 130.5 ساعت با انحراف استاندارد 42.0 ساعت و طول عمر 16 باطری اتومبیل ساخت کارخانه B به طور متوسط 121.0 ساعت با انحراف استاندارد 38.0 ساعت بوده است. تحت فرض نرمال بودن جمعیتها،

الف - در سطح معنی دار 0.10 تساوی واریانسها را بیازماید.

ب - در سطح معنی دار 0.10 آیا میانگین طول عمر برای باطریهای دو کارخانه یکسان است.

۳۱ یک شرکت تاکسی رانی می خواهد از بین دو نوع لاستیک A و B یکی را برای تاکسیهای تندروی خود انتخاب نماید. به این منظور از هر نوع لاستیک نمونه ای 12 تایی را انتخاب کرده و

آنها را آنقدر مورد استفاده قرار داده اند تا از بین رفته اند. نتایج زیر به دست آمده اند

A	نوع	$\bar{x}_A = ۲۳۶۰۰$	$s_A = ۳۲۰۰$
B	نوع	$\bar{x}_B = ۲۴۸۰۰$	$s_B = ۳۷۰۰$

با فرض نرمال بودن طول عمر لاستیکها، آیا در سطح معنی دار $1/0$ می توان گفت که انحراف معیار طول عمر لاستیکهای نوع A از نوع B کمتر است؟

۳۲ در مطالعه جریان ترافیک در دو تقاطع شلوغ بین ساعت ۴ و ۶ بعداز ظهر دیده شده که در ۴۰ روز از روزهای معمولی هفته به طور متوسط $۲۴۷/۳$ با انحراف استاندارد $۱۵/۲$ ماشین از سمت جنوب به تقاطع اول می رسد و گردش به چپ دارد، در حالیکه در ۳۰ روز از روزهای معمولی هفته به طور متوسط $۲۵۴/۱$ با انحراف استاندارد $۱۸/۷$ ماشین از سمت جنوب به تقاطع دوم می رسد و گردش به چپ دارد. آیا در سطح معنی دار $0/۵$ می توان ادعا کرد که تغییر پذیری بزرگتری در تقاطع دوم در تعداد ماشینهایی که از سمت جنوب می آیند و گردش به چپ دارد، وجود دارد؟

۳۳ دو نمونه تصادفی به اندازه های $n_1 = ۱۶$ و $n_2 = ۱۴$ از دو جمعیت نرمال مستقل دارای نتایج زیر است:

$$\bar{x}_1 = ۷۵, s_1 = ۶/۱, \bar{x}_2 = ۶۰, s_2 = ۵/۳$$

در سطح معنی دار $1/0$ آیا می توان گفت که واریانس جمعیت اول از دوم کمتر است؟

۳۴ نمره های یک درس آمار در ترم بخصوصی به صورت زیر گزارش شده است

نمره	A	B	C	D	F
تعداد	۱۴	۱۸	۱۲	۲۰	۱۶

در سطح معنی دار $0/۱$ آیا توزیع یکنواخت بر داده ها برازنده است؟

۳۵ مشاهدات زیر تعداد قطعات خراب در ۱۵۰ کارتون محتوی قطعات تولید شده توسط یک کارخانه را نشان می دهد

تعداد کارتنهای خراب	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
تعداد کارتنهای خراب	۲۳	۳۹	۴۳	۲۳	۱۰	۷	۴	۱

آیا تعداد قطعات خراب در کارتنهای این کارخانه از توزیع پواسون پیروی می کند؟

۳۶ استادی یک امتحان ۵۰ نمره‌ای به کلاس ریاضی عمومی داده است. جدول زیر نمره‌های ۵۰ دانشجو می‌باشد

۲۶	۳۰	۳۷	۳۲	۴۵	۳۵	۴۱	۲۲	۳۴	۳۸
۳۶	۴۷	۳۱	۳۸	۳۳	۳۱	۱۶	۳۴	۲۸	۳۶
۳۱	۳۳	۳۹	۲۹	۳۶	۳۴	۴۳	۲۵	۲۷	۲۹
۳۴	۱۹	۴۱	۳۲	۴۴	۳۷	۳۱	۳۳	۳۵	۴۰
۳۵	۴۲	۳۰	۳۹	۲۶	۳۲	۳۸	۴۷	۴۹	۱۵

الف- یک جدول فراوانی برای داده‌های فوق تشکیل دهید.

ب- آیا در سطح معنی دار $1/0$ می‌توان ادعا کرد که نمرات دارای توزیع یکنواخت است؟

ج- آیا در سطح معنی دار $1/0$ می‌توان ادعا کرد که نمرات دارای توزیع نرمال است؟

۳۷ یک سکه را آنقدر پرتاب می‌کنیم تا اینکه یک شیر بیاید. اگر X برابر تعداد پرتاب این سکه باشد، بعد از تکرار این آزمایش در ۲۵۶ بار، نتایج زیر حاصل می‌شود

x	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
تعداد پرتاب	۱	۳	۱	۹	۱۲	۶۰	۳۴	۱

آیا در سطح معنی دار $0.5/0$ می‌توان ادعا کرد که توزیع هندسی با پارامتر $\frac{1}{2}$ بر داده‌ها برازنده است؟

۳۸ داده‌های زیر میزان محصول ذرت را در 100 مزرعه نشان می‌دهد. اگر در این مزارع $\sum x_i = 91400$ و $\bar{x} = 331/8$ باشد، آیا میزان محصول ذرت این مزارع از توزیع نرمال پیروی می‌کند؟

محصول (بر حسب کیلوگرم)	تعداد مزارع
$99/5 \leq x < 299/5$	۳
$299/5 \leq x < 499/5$	۷
$499/5 \leq x < 699/5$	۱۵
$699/5 \leq x < 899/5$	۲۶
$899/5 \leq x < 1099/5$	۲۲
$1099/5 \leq x < 1299/5$	۱۳
$1299/5 \leq x < 1499/5$	۹
$1499/5 \leq x < 1699/5$	۵